

2024-05-20

Anteckningar samråd hbtqi

Mötesdatum: 20 maj 2024

Tid: 13 – 16

Plats: Lokal Trubaduren, Radisson Blu Scandinavia Hotel, Södra Hamngatan 59, Göteborg

Deltagande organisationer:

Homan i Göteborg
Trollhättan Pride
RFSL Göteborg
RFSL Sjuhärad
RFSL Skaraborg
Transammans Väst
West Pride

Övriga deltagare:

Marlene Nilsson, kulturförvaltningen
Richard Brodd, strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden
Tony Willner (S), beredning mänskliga rättigheter
Eva-Karin Torhem Arnell (C), beredning mänskliga rättigheter
Timmy Jensen, Länsstyrelsen Västra Götaland
Maria Talja, hållbarhetsavdelningen

Dagordning 2024-05-20

1. Incheckning

Incheckning med namn och organisation samt känslor kring könstillhörighetslagen.

Det borde vara en självklarhet, varför bestämma över hur andra ska leva sitt liv. Svårt, varför vill många unga tjejer inte vara kvinnor, vet inte om lagen är bra eller inte, om den räcker. En väljer inte vad en vill vara. Lagen är en bit på vägen men det fattas mycket, ger inte rätt till könsbekräftande vården. Fruktansvärd debatt som kändes igen från tidigare debatter. Har lett till att transungdomar har fått det ännu värre. Den förra lagen var från 1972 så detta är en förbättring men inte tillräckligt bra. Stolt att vi har kommit dit vi har kommit men debatten upprör. Länsstyrelsen var remissinstans och tillstyrkte förslaget om lagen men ville gärna se fler alternativ än kvinna och man.

2. Godkännande av dagordning, inklusive anmälan av övriga frågor

Dagordningen godkändes och tre övriga frågor anmäldes.

3. Godkännande av förgående mötesanteckningar

Mötesanteckningarna godkändes.

- Kom det fram ifall hbtq-diplomeringen är tidsatt?

Nej men det står när verksamheterna är diplomerade på intyget. Det är upp till cheferna att låta medarbetarna gå utbildningen. De verksamheter som är diplomerade är de som fortsätter att utbilda sig. Kunskapscentrum för sexuell hälsa kan hålla fler liveseminarier om det behövs.

4. Hbtqi inom omställningen av hälso- och sjukvården i VGR, diskussion utifrån förmiddagens tema, Richard Brodd, strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden VGR

Vad tar vi med oss från förmiddagen? Och vad kan vi jobba vidare med?

Det är bra att träffas så här med alla samråd. Vårt perspektiv ingår verkligen i alla samråden. Mycket handlade om tolkning så att alla förstår. Vid digitala vårdmöten vet inte vårdgivaren om jag har någon bakom som säger till mig vad jag ska säga. Vid tolkning med AI tappas känslan. För endel fungerar digitala vårdmöten jättebra. Första mötet ska vara fysiskt men andra digitalt. Resurser kan tillgängliggöras för de som behöver fysisk vård. Tolkning och att få journalen översatt för de som behöver är centralt. VGR är ägare tillsammans med kommuner av Tolkförmedling Väst.

VGR ger mer vård nu än förr. VGR har personalbrist och vissa offentliga sektorer som militären med mera behöver utökas, digitaliseringen kanske inte kommer vara lösningen. Hur kan vi göra en omställning till ett smartare arbetsliv?

Civilsamhället lyfte också folkhälsan. Människor kan få hjälpen från många håll.

Asylsökande utvisas som skulle kunna jobba och har arbete. Det finns krav på väldigt höga minimilöner för att få uppehållstillstånd. Jag har bra erfarenhet av bemötande inom hälso- och sjukvården. Utbildning av personal är väldigt viktig men personalen har inte tid att utbildas. Vi ska inte ha fördomar om äldre, det är olika hur olika äldre är och hur digitaliserade de är.

Hur kan hbtqi kopplas till digitaliseringen? Exempelvis hur kan transpersoners bemötande i vården förbättras.

Millenium skulle kunna vara en lösning och det hade varit bra med en ruta för annan information som tilltalsnamn. Det finns en generationsklyfta, ungdomarna är uppvuxna med digitala verktyg. Förmågan att orka lära sig något nytt finns inte alltid. I ett digitalt samtal med migränmottagningen handlade samtalet bara om migrän och inte om transidentiteten vilket var väldigt bra. Det skulle vara bra att ha någon plattform och öva på hur det kan bli vid möten med olika vårdverksamheter. Kurser i digitala medier för äldre vore bra. De skulle kunna finnas vid uppstartade äldrevårdcentraler, ÄVC.

Det fanns ingen koppling till de fem samrådets perspektiv i presentationen av omställningen. Kopplingen till varje inriktning borde ha funnits med i dragningen eftersom det blir mycket tyckanden.

Utsattheten för transpersoner är aktuellt och hälso- och sjukvården behöver se vilka som är exkluderade och tilltalade med fel pronomen. Det finns ett problem att nås av vården. Det handlar om öppenhet och att bli respekterad och att de som inte vågar söka vård ska våga det.

Workshopen handlade om att lyfta upp olika perspektiv.

Föräldrar vill se vissa saker på 1177. Som ett familjehem går det inte att se endel saker som familjehemmet skulle behöva se. Det går inte att få fullmakt vilket skulle behövas.

Vid samtal om digitaliseringen kändes våra samråd positiva till digitaliseringen eftersom människor kan lämna information i förväg. Och få information om verksamheten är diplomerad eller inte.

Det skulle kunna leda till att patienter kan slippa få kommentarerna kring personnummer och kön.

VGR skulle kunna upprätta 1,6 miljoner avatarer och invånarna kan ha daglig kontakt med sin AI avatar om sin hälsa. Den vården skulle kunna vara fri från dåligt bemötande och diskriminering vilka är framtidsfrågor. Det kan vara särskilt bra för personer som är skeptiska till vården. De transpersoner som självmedicinera skulle kunna bli omhändertagna inom vården.

Det är inte så långt i framtiden och det finns ett AI projekt om att ge krisstöd.

Fast vårdkontakt kommer utvecklas med AI och en copilot i sjukvården hade varit bra. Särskilt om personen kommer från ett annat land.

Det är en utmaning att behålla personal inom VGR men alla kan inte använda sig av it utan vanliga vårdmöten behövs också. Drönare är bra men fungerar inte överallt. Digitalt måste vara ett komplement.

Det finns många som skulle vilja använda sig av nätet men de har misslyckats för många gånger. Medborgarkontor är bra.

En it-support till allmänheten hade varit bra som VGR-it dygnet runt.

Omställningen pågår redan och vi får hitta sätt för att inkludera alla. Digitala datasystemet millenium kommer ta mycket tid och kraft för vården att lära sig. Vården ska vara jämlik och det digitala ska vara ett komplement och för de som tycker det är bra men för de som har problem med det digitala är det svårt.

Hbtqi-perspektiv är väldigt viktigt eftersom vi finns överallt.

Kulturnämndens stöd och arbete inom hbtqi området, Marlene Nilsson, kulturförvaltningen VGR

Se bifogad presentation

Hbtqi finns till viss del i kulturstrategin. Kulturnämnden har olika sorters stödformer för föreningar. Verksamhetsstöd finns med inriktning på hbtqi och pridefestivaler.

Det kommer vara en ny utlysning för 2026 – 2028. Stöd till pridfestivaler kanske går tillbaka till projekt för festivaler. 2025 kommer stöden utlysas. Vi skickar brev till er när det är dags plus info på hemsidan. Beslutet kommer i slutet av 2025. Den stora potten kommer inte förändras men småpottar finns också. Stora förändringar kommer diskuteras med gruppen.

- Nu betalas stödet ut månadsvis, inte bra, det var bättre förr när det betalades ut årsvis.

Det är så kulturen gör, innan låg det på beredning mänskliga rättigheter och då betalades det ut årsvis.

- Tokigt att festivaler ligger i verksamhetsstödet.

Projektmedel finns också och det måste vara ett kulturinslag som exempelvis poppkollo med inriktning på transpersoner.

- Går det att få stöd för en fest för orientparty som gick tidigare?

Ja om det är en specifik aktivitet och inte ingår i verksamhetsstöd. Det är regionala medel och måste finnas en regional relevans. Projektmedlen för mänskliga rättigheter har gått till hälso- och sjukvården. Projektmedlen har olika inriktning som suicidprevention där hbtqi kan ingå men det finns inte specifika projektutlysningar för hbtqi.

Inom biblioteksområdet finns nätverk som jobbar med hbtqi-frågor. Ett nätverk riktar sig mot barnbibliotekarier och ett för alla som exempelvis tar upp frågor om exempelvis personnummer och pronomen.

Kulturnämnden tecknar långsiktiga uppdrag med exempelvis Göteborgs Operan. Uppdragen innehåller bland annat att de ska följa diskrimineringslagen men det nämns inget specifikt om hbtqi, men däremot om nationella minoriteter.

- Hbt-seniorernas har fått mindre i stadsbidrag. Kan vi söka medel från kulturnämnden?

Ja om det är en regional verksamhet men Göteborg och kranskommunerna fungerar. Föreningen måste jobba aktivt i flera kommuner.

- Kan Transammans Väst söka medel?

Ja ni kommer kunna söka verksamhets- eller projektstöd om det innehåller kultur.

För att kunna få stöd för pridfestivaler ska det arrangeras en festival och ni ska ha aktiviteter eller festivaler i flera kommuner. Uppfylls detta så finns det möjligheter att få stöd. Det finns en pott med en maximal total summa men det kan ändras. En bestämd pott pengar ger en garanti men kan vara begränsande.

VGR ger mycket till kultur, mest i Sverige, men exempelvis Göteborgsoperan kostar mycket.

- Det som är orättvist är när en annan verksamhet kan berätta att de har expanderat och då kan de få mer kulturpengar men inte West Pride eftersom vi finns i potten. Vi expanderar men får inget för det.

Det pratas om ifall pridfestivaler ska flyttas ut till projektmedlen. Långsiktiga uppdrag kan få mer. Potter är inte alltid fördelaktig.

- Vi bedriver underfinansierade verksamheter med för lite personal. Vi får aldrig fram den riktiga bilden till politiken om hur vi sliter eftersom resultaten är bra.

Får ni mindre förväntar sig ingen att ni gör lika mycket.

Budgeten är inte satt och är klar i juni 2025 men ni söker i januari 2025 därför vet vi inte hur mycket som ska fördelas. Stadsbidragen kommer ännu senare eftersom de sätts av regeringen. Budgetarna har inte sänkts men kostnaderna har höjts.

- Pridfestivalerna konkurrerar med varandra och hbtqi-verksamheter med varandra.

VGR får inte mer pengar.

- Behovet har ökat av mer pengar på grund av ökad transfobi och homofobi i samhället. Vi vill göra en satsning men politiken omprioriterar inte, signalerna behöver gå fram till politiken. Får en pridfestival mer får en annan mindre. West Pride drar in mycket pengar från partners och genom att hålla utbildningar med mera.
- Vad vill politiken med medlen och vad är möjligt för civilsamhället att göra? Med lite mer medel skulle personal kunna anställas till att göra mer.

RFSL Sjuhärad har jobbat i Dalsland eftersom det finns behov där. Det finns budget och kulturen ska finnas ute i hela länet, därför drar de ner på kulturförvaltningen inom VGR istället för att dra ner på stöden till kulturutövare.

- Finns det överblivna pengar, kan vi söka dem?

Nej tyvärr.

5. Övriga frågor

- Anmäla ersättaren för West Pride

Från augusti tar Agnes Rudbo över som verksamhetschef och kommer representera West Pride i samrådet. Anmäler er gärna och kom till West Prides konferens den 28 maj.

- Medicinmuseet

Var på en guidad visning av medicinmuseet och där fanns nästan inget om hbtqi. Det saknades information om hbtqi och medicinsk historia. SU förvaltar museet och regionen äger det. Vi kan ha samrådsmöte och prata med chefen. De skulle kunna få ett hbtqi-uppdrag. Homosexualitet var ju en sjukdomsklassificering. Alla andra museer är duktiga på att lyfta hbtqi.

- Aktuellt från Länsstyrelsen i Västra Götaland

Den 17 maj lyfte regeringen Internationella dagen mot homo-, bi-, och transfobi (IDAHOT) på sin hemsida.

Arbetet med hbtqi-frågor ligger inom jämställdhetsuppdraget men lyfts in i mänskliga rättighetsuppdraget.

Länsstyrelsen ska engagera sig i West Pride med tåg och seminarium och ska träffa kommuner och prata om delaktighet ifrån många perspektiv som hbtqi. Nästa gång kan vi prata om vad vi ska göra med inspelen. Den 29 maj kommer landshövdingen träffa statliga direktörer i länet och få en halvdagsutbildning om trans. Myndighetscheferna ska förstå att de har ett ansvar för att arbeta med hbtqi-frågor och att det ingår i det ordinarie uppdraget.

6. Synpunkt från dagens möte som ska lyftas vidare till beredning mänskliga rättigheters presidium

Inga synpunkter fördes vidare till beredning mänskliga rättigheter men Marlene ska ta med synpunkterna på stöden till kulturavdelningen.

7. Utcheckning, reflektion över dagens möte

Lycka till Tasso! Tvärsamrådet visar på vilken styrka det finns när alla samråd träffas. Bra dag med både tvärsamråd och samråd. Bra med tvärsamråd och vi har samma behov. Lärt mig massor om bland annat finska invandrare. Intressant dag. Bra att lära och möta andra perspektiv.

8. Nästkommande möten, tema och datum

5 september och 7 november kl. 13 – 16

Tema den 5 september är inkluderande information.

Följande förslag på framtida teman kom upp: Migrationsverket och hur vi kan hitta former för att gemensamt få finansiering.

Sammanställande

[Beredningen för mänskliga rättigheter](#)

Västra Götalandsregionen

Kontaktperson

Maria Talja
maria.talja@vgregion.se
072-207 31 29

Vänligen undvik parfym och starka dofter.